

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ρωμαϊκός και Παλαιοχριστιανικός συνοικισμός ἐν Βόλῳ.

(κατ' ἀνακοίνωσιν τοῦ συνεργάτου ἡμῶν κ. Ν. Γιαννοπούλλου)

Ἀπὸ τοῦ 1920 καὶ ἐξῆς ἐκ τυχαίων σκαφικῶν ἐργασιῶν εὐρέθησαν ἐν τῇ περιοχῇ τῆς πόλεως Βόλου, καὶ ἀπὸ τῆς συνοικίας Καπακλῆ¹ πρὸς δυσμὰς μέχρι τῆς συνοικίας Ἀναύρου πρὸς ἀνατολάς, κτήρια καὶ τάφοι Ρωμαϊκῶν, Παλαιοχριστιανικῶν καὶ Βυζαντινῶν χρόνων.

Κατὰ τὸ 1931, καὶ κατὰ τὴν ἐσκαφὴν τῶν θεμελίων τῆς γεφύρας τοῦ Ἀναύρου, εὐρέθησαν ἐν τῇ κοίτῃ αὐτοῦ θεμέλια οἰκοδομημάτων καὶ τείχους ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ. Τὰ θεμέλια τῶν κτισμάτων τούτων δεικνύει τὸ παρατιθέμενον ὑπ' ἀριθ. 1 πρόχειρον διάγραμμα, ὅπερ ἐπεξηγητέον ὡς ἐξῆς:

A A = γέφυρα Ἀναύρου.

B, B', B'' , Γ = κτίσματα δι' ἰσοδομικῶν ὀγκολίθων.

Δ, Δ' = σφῆζόμενα θεμέλια τείχους ἐξ ὀγκολίθων.

E, E' = κενὰ ἐκ καταστροφῆς τῶν ἰσοδομικῶν θεμελίων τείχους ἐξ ὀγκολίθων.

Z, Z' = θεμέλια κτισμάτων ἐξ ὀγκολίθων εἰς τὴν ἀριστερὰν δὲ τὴν τοῦ Ἀναύρου.

H H = θεμέλια τοίχου οἰκοδομήματος, ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς δὲ τῆς τοῦ Ἀναύρου.

Τὰ θεμέλια ταῦτα ἀνήκουσιν, ὡς ἐκ τοῦ τρόπου τῆς κατασκευῆς αὐτῶν δύναται τις νὰ συμπεράνῃ, εἰς τοὺς μεταξὺ τοῦ 5ου καὶ 3ου π. Χ. αἰῶνος χρόνους, ἀνήκον δ' εἰς οἰκοδομήματα ἀποτελοῦντα παραλιακὸν συνοικισμόν, καὶ δὴ, πιθανῶς, τὸν ἕτερον τῶν λιμένων τῆς ἐπὶ τοῦ λόφου τῆς Γκροίτσης κειμένης ἀρχαίας πόλεως², ἣτις εἶχεν ἐγκαταλειφθῇ ἤδη κατὰ τοὺς μεταγενεστέρους Ρωμαϊκοὺς χρόνους, μετοικισάντων τῶν κατοικῶν αὐτῆς εἰς τὴν πεδινήν λιμνίδα τὴν πρὸς ἀνατολάς τῆς πόλεως Βόλου, ὡς ἀπέδειξαν αἱ εἰς τὴν συνοικίαν ἁγίου Κωνσταντίνου ἀνασκαφαὶ αἱ γινόμεναι ὑπὸ τοῦ κυρίου Ἄργ. Πετρίδου, περὶ ὧν εὐθὺς ἀμέσως.

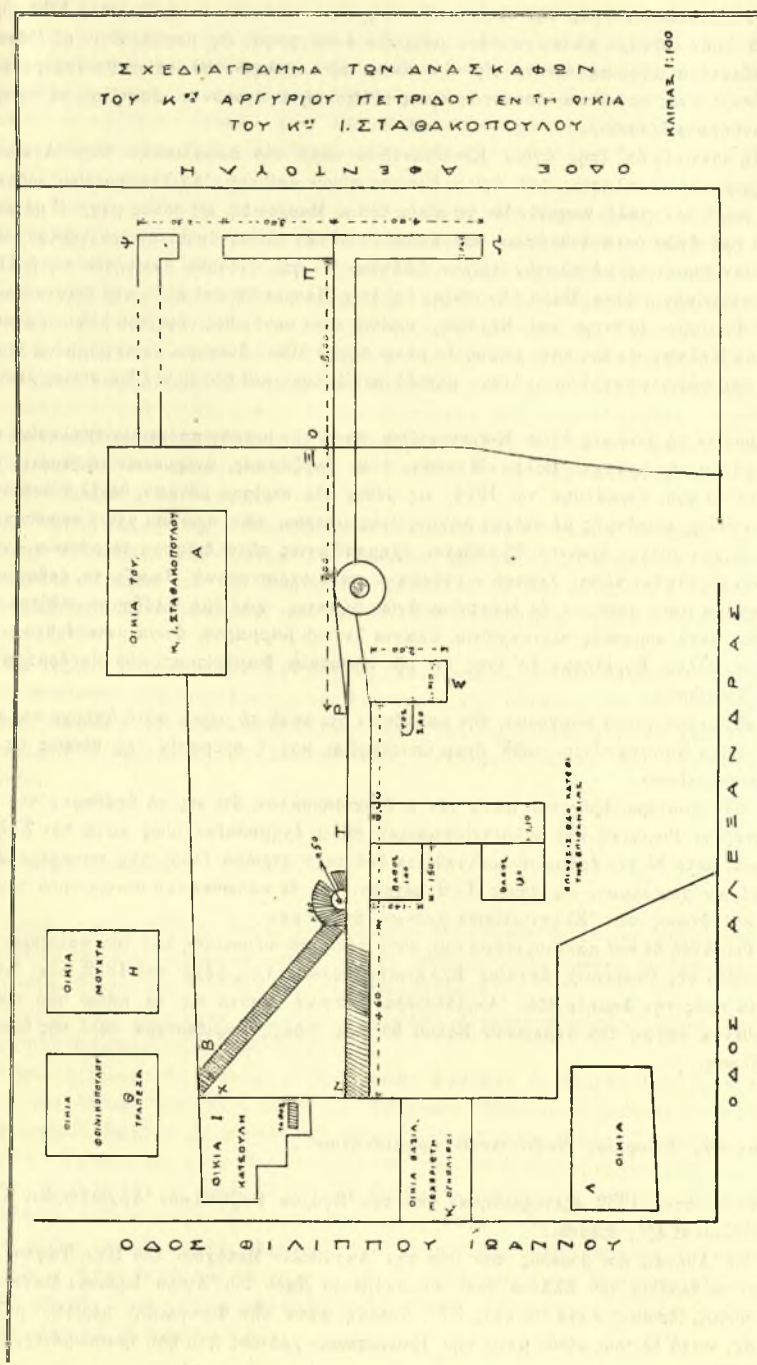
Ὁ κ. Πετρίδης δὴλα δὴ, λαθὼν ἄδειαν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας, ἀνέσκαψε παρὰ τὸ φρέαρ τῆς οἰκίας τοῦ κ. I. Σταθακοπούλλου, μεταξὺ τῶν ὁδῶν Ἀλεξάνδρας, Φιλίππου Ἰωάννου καὶ Ἀφεντούλη καὶ ἀνεῦρεν εἰς βάθος 0,50 τοῖχον βαίνοντα ἐκ δυσμῶν πρὸς ἀνατολάς κατὰ τὰ σημεῖα ΝΦΡΕ καὶ ἔχοντα ὀλικὸν μῆκος 17,60. Ὁ τοῖχος οὗτος κατὰ τὰ σημεῖα ΟΠ συναντᾷ ἄλλον τοῖχον κάθετον ἔχοντα μῆκος κατὰ τὰ σημεῖα ΨΩ μέτρ. 9,30. Ἐν τῇ αὐτῇ τῆς αὐτῆς οἰκίας εὐρέθη ἄλλος κάθετος τοῖχος ΡΣ ἐφαπτόμενος τοῦ πλαγίου τοίχου ΝΕ καὶ ἔχον ὕψος 2,40, πᾶχος δὲ 1,10. Κατὰ τὰ σημεῖα ΤΓ, καὶ ὑπὸ ἐπίχωνιν 0,40 εὐρέθησαν δύο τετράγωνα ἐν εἵδει δεξαμενῶν μῆκους 1,50 καὶ βάθους 1,30-1,40. Ἐπ' ἴσῃ κατὰ τὸ σημεῖον Φ τοῦ πλαγίου τοίχου ΝΕ εὐρέθη τετράγωνον μικρὸν οἰκοδόμημα, ἄγνωστον πρὸς τίνα σκοπὸν χρησιμοποιοῦμενον.

Μεταξὺ τῶν σημείων Φ καὶ ΧΒ ὁ κ. Πετρίδης ἀνεῦρεν εἰς βάθος 1.50-2 μέτρων δύο ὁδρίας Ρωμαϊκῶν χρόνων, ἀχρόους, τεμάχια ὀπτῶν πλίνθων, Ρωμαϊκῶν χρόνων, δύο πλα-

¹ Περὶ τῶν κατὰ τὴν συνοικίαν Καπακλῆ, ἐν τῇ φρουρίῳ Βόλου καὶ περὶ αὐτοῦ, ἐν τῇ συνοικισμῷ νέας Ἰωνίας ἀποκαλυφθέντων τυχαίως ἀρχαίων Ρωμαϊκῶν καὶ ἰδίως παλαιοχριστιανικῶν κτισμάτων ὁ κ. Ν. Γιαννοπούλλος ἔγραψε τὰ δέοντα ἐν τῇ Η . τόμῳ τῆς παρουσίης Ἑπετηρίδος σελ. 110 - 133.

² Ὁ ἕτερος λιμὴν ἐκεῖτο ἐκεῖ, ἐνθα νῦν τὸ ἐργοστάσιον τῶν τοιμέντων.

τοῦτο εἶχε κατεύθυναι πρὸς τὴν οἰκίαν τῶν εἰρημένων ἀδελφῶν, ἐν ᾗ εἰς βάθος 1,60 εὐρέθησαν πρὸ ἐτῶν διάφορα κατεργασμένα μάρμαρα ἐνεπίγραφα, ὡς μαρτυροῦσιν οἱ ἰδόντες.

Ἀκριβεστέρα σκαφικὴ ἔρευνα εἰς τὴν οἰκίαν τῶν ἀδελφῶν Βλατισίου θὰ ἐπέτρεπε νὰ κρίνωμεν περὶ τίνος πρόκειται, δυστυχῶς ὅμως οἱ ἰδιοκτῆται ἀρνοῦνται ἐπιμόνωσ νὰ ἐπιτρέψωσιν οἰανδήποτε ἔρευναν.

Ἐν τῇ συνοικίᾳ ἐπ' ἰσῆς ἁγίου Κωνσταντίνου παρὰ τὴν παραλιακὴν ὁδὸν Ἀναύρου, μεταξὺ τῆς μικρᾶς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ τοῦ Ἀχιλλοπουλείου νοσοκομείου καὶ παρὰ τὸν γιὰλ-καφενέν, ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κ. Μαυροειδῆ, εἰς βάθος μέχρι 2 μέτρων, εὐρέθησαν πρὸ ἐτῶν ὁσῶ ἀνθρώπων καὶ κάτωθεν αὐτῶν ἀσοεστόκτιστον ὀρθογώνιον οἰκοδόμημα, λίαν συμπαγές, μὲ πλατὺν τοῖχον. Ἀθλῶν ἂν ἦτο ἐνταῦθα ἐκκλησία τις ἢ ἄλλο παλαιοχριστιανικὸν κτίσμα. Παρὰ τὴν οἰκίαν ἐπ' ἰσῆς Μαυροειδῆ καὶ κατὰ τὴν διασταύρωσιν τῶν ὁδῶν Φιλίππου Ἰωάννου καὶ Νηλείας, εὐρέθη κίων μονόλιθος, ὀφείτου λίθου, κάτωθεν δὲ τῆς ὁδοῦ Νηλείας, ἐν ἀνοικτῇ χώρῃ, ἐν μέσῳ σωροῦ λίθων διάφορα συντετριμμένα λευκὰ μάρμαρα καὶ πώρινοι τετράγωνοι λίθοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ δύο μονόλιθοι κίονες λευκοῦ μαρμάρου.

Ὅμοιος ἐν τῇ συνοικίᾳ ἁγίου Κωνσταντίνου, παρὰ τὴν μικρὰν πρόχειρον ἐκκλησίαν καὶ τὴν σιδηροδρομικὴν γραμμὴν Βόλου-Μηλεῶν, ὁ κ. Ζαρζάμπας, ἀνορύσων τὰ θεμέλια τοῦ κυλινδρομύλου του, ἀνεκάλυψε τῇ 1924, εἰς βάθος δύο περίπου μέτρων, θεμέλια ἀσοεστοκτίστου μεγάλης οἰκοδομῆς μὲ τοῖχον πάχους ἐνὸς μέτρου, τῶν πρώτων χριστιανικῶν χρόνων. Τὸν τοῖχον τοῦτον ἔτεμον ἕξ κάθετοι σχηματίζοντες οὕτω διάφορα τετράγωνα, ἐντὸς τῶν ὁποίων εὐρέθησαν κίονες λεπτοί, κιονόκρανα παλαιοχριστιανικά Ἰωνίζοντα, ὀρθογώνιοι λίθοι, μάρμαρα μετὰ σταυρῶν, ἐν διάστυλον ἁγίου βήματος, χώρισμα διλόβου παραθύρου καὶ παραστάδος μετὰ συμφυοῦς κιονοκράνου, ἅπαντα λευκοῦ μαρμάρου, ἅτινα μετεφέρθησαν εἰς τὸ μουσεῖον Βόλου. Εὐρέθησαν ἐπ' ἰσῆς ἐν τῇ τελευταίᾳ διαμερίσματι τοῦ οἰκοδομήματος καὶ ὁσῶ ἀνθρώπων.

Τὰ εὐρήματα ταῦτα ἐνισχύουσι τὴν παράδοσιν ὅτι κατὰ τὸ μέρος αὐτὸ ὑπῆρχε παλαιὸς ναὸς τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου, τοῦθ' ὅπερ ὑποστηρίζει καὶ ἡ ὀνομασία τῆς θέσεως «ἐς τὸν ἅγιον Κωνσταντῖνον».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξάγεται, κατὰ τὸν κ. Γιαννόπουλλον, ὅτι εἰς τὸ ὑπέδαφος τοῦ νῦν Βόλου ὑπάρχει Ρωμαϊκὴ καὶ παλαιοχριστιανικὴ πόλις ἐρημωθεῖσα ἴσως κατὰ τὸν Ζ' ἢ Η' μ. Χ. αἰῶνα, μετὰ δὲ τὴν ἐρήμωσιν καλυφθεῖσα ὑπὸ παχὺ στρώμα ἱλύος τῆς καταφερομένης ὑπὸ διαφόρων χειμάρρων, εἰς βάθος 1-2 μέτρων. Ἄν δὲ κάτωθεν τοῦ συνοικισμοῦ τούτου ὑπάρχῃ καὶ ἕτερος τῶν Ἑλληνιστικῶν χρόνων, ἀγνοοῦμεν.

Ἡ Ῥωμαϊκὴ δὲ καὶ παλαιοχριστιανικὴ αὕτη πόλις θὰ συνψικίσθη ὑπὸ τῶν κατοίκων τῆς ἐπὶ τοῦ λόφου τῆς Γκορίτσης ἀρχαίας Ἑλληνικῆς πόλεως, ἥτις μέχρι τοῦ 1912, οὐχὶ ὀρθῶς, ἐταυτίζετο πρὸς τὴν Δημητριάδα. Ἀκριβεστέρα σκαφικὴ ἔρευνα εἰς τὰ μῆψα ὑπὸ οἰκιῶν καταληφθέντα ἐδάφη τοῦ σημερινοῦ Βόλου θὰ μᾶς διδάξῃ ἀκριβεστέρα περὶ τῆς ὑποκειμένης πόλεως.

Ἔργασίαι τῆς Ἐφορείας Βυζαντινῶν ἀρχαιοτήτων.

Κατὰ τὸ ἔτος 1932 ἐξετελέσθησαν ὑπὸ τοῦ Ἐφόρου Βυζαντινῶν Ἀρχαιοτήτων κ. Ἀ. Συγγουλόλλου αἱ ἐξῆς ἔρευναι:

1) Ἐν Ἀθήναις καὶ βορείως τοῦ ὑπὸ τὴν Ἀκρόπολιν Μετοχίου τοῦ Παν. Τάφου, ἀνεσκάφησαν τὰ θεμέλια τοῦ ἄλλοτε ἐκεῖ ἐδρισκομένου Ναοῦ τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου Μαγκούτῃ. Ὁ Ναὸς οὗτος, ἱδρυθεὶς κατὰ τὸ ἔτος 871, ὑπέστη κατὰ τὴν Φραγκικὴν περίοδον ριζικὰς μεταβολάς, κατὰ δὲ τοὺς εὐθὺς μετὰ τὴν Ἐπανάστασιν χρόνους ἦτο ἤδη ἥρειπωμένος, ἐγνω-

ρίζομεν δὲ αὐτὸν μόνον ἐκ τῶν ἐν ἔτει 1841 γενομένων σχεδίων τοῦ Couchaud. Κατὰ τὴν γενομένην ἀνασκαφὴν ἀπεκαλύφθησαν τὰ θεμέλια ὁλοκλήρου τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς καὶ μέρος τῆς βορείας καὶ νοτίας, διεπιστώθη δὲ ὅτι ἡ Φραγκικὴ μετασκευὴ εἶχε πολὺ μεγαλυτέραν ἔκτασιν παρ' ὅτι φαίνεται εἰς τὰ σχέδια τοῦ Couchaud. Ἐλπίζεται ὅτι ἡ ἀνασκαφὴ αὕτη θὰ συνεχισθῇ προσεχῶς, πρὸς ἀποκάλυψιν ὁλοκλήρου τοῦ Ναοῦ τούτου, ἐνὸς τῶν παλαιότερων Βυζαντινῶν οἰκοδομημάτων τῶν Ἀθηνῶν.

2) Ὁ κ. Ξυγγόπουλλος μετέβη εἰς Ἁγίον Ὅρος, ἵνα συνεννοηθῇ μετὰ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος διὰ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ Ναοῦ τοῦ Πρωτάτου, τοῦ περικλειόντος, ὡς γνωστόν, τὰς περιφύμους τοιχογραφίας τοῦ Πανσελήνου. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ συνεπλήρωσε τὴν μελέτην σειρᾶς ἀνεκδότην τοιχογραφιῶν, ὡς καὶ μικρογραφιῶν χειρογράφων τινῶν.

3) Ἐν Θήβαις ἐξετελέσθη, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ ἐκεί Ἐφόρου Ἀρχαιοτήτων κ. Χρ. Καρούζου, σκαφικὴ ἔρευνα εἰς τὴν πρὸ τοῦ Μουσείου καὶ παρὰ τὸν Ναὸν τοῦ Ἀγ. Γεωργίου πλατεῖαν, ὅπου, διανοιγμένων τῶν θεμελίων διὰ τὴν ἀνέγερσιν διδαστηριῶν, ἀπεκαλύφθησαν λείψανα μεσαιωνικῶν οἰκοδομημάτων. Κατὰ τὴν ἀνασκαφὴν, ἥτις θὰ συνεχισθῇ καὶ κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος, ἀνευρέθη μέγας τοῖχος, φραγκικῶν πιθανώτατα χρόνων, ὅστις φαίνεται ὅτι ἀπετέλει μέρος τοῦ περιφύμου Κάστρου Saint Omer, τοῦ ὁποῦ μοναδικὸν σφζόμενον λείψανον εἶναι ὁ ἐκεῖ πλησίον καὶ ἐντὸς τοῦ περιδόλου τοῦ Μουσείου εὐρισκόμενος Πύργος, κοινῶς καλούμενος Σανταμέρη.

4) Ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Καλαμπάκας καὶ τοῦ Καστρακίου ἐγένοντο, δαπάναις τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας, τοπογραφικαὶ καὶ σκαφικαὶ ἔρευναι πρὸς διευκρίνισιν τῆς θέσεως τῶν μεσαιωνικῶν Σταγῶν καὶ τῆς Σκήτης τῆς Δούπιανης. Ἐπίσης συνεχισθῇ ἡ μελέτη τῶν τοιχογραφιῶν τῶν Μετεώρων, περὶ τῶν ὁποίων ἰδία λεπτομερὲς ἐργασία θέλει δημοσιευθῇ προσεχῶς.

5) Τέλος ὁ κ. Ξυγγόπουλλος μετέβη εἰς Θεσσαλονίκην, κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Καθηγητοῦ Robinson, τοῦ ἐκτελέσαντος τὰς ἀνασκαφὰς τῆς Ὀλύμπου, διὰ τὴν ταξινόμησιν καὶ μελέτην τῶν κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς ταύτας εὑρεθέντων Βυζαντινῶν ἀγγείων, περὶ τῶν ὁποίων ἰδία μελέτη θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸν προσεχῶς ἐκδιδόμενον τόμον περὶ τῶν ἀγγείων τῆς Ὀλύμπου.

Βυζαντινὸν Μοῦσεϊον.

Κατὰ τὸ ἔτος 1932 τὸ Βυζαντινὸν Μοῦσεϊον ἐπλουτίσθη δι' ἑτέρας σειρᾶς Βυζαντινῶν ἀγγείων ἐκ τῶν ἀνευρισκομένων κατὰ τὰς ἐν Ἀθήναις ἐνεργουμένας ἐλληνοαμερικανικὰς ἀνασκαφὰς. Πολλὰ τῶν ἀγγείων τούτων συνεκολλήθησαν.

Μικρὰν ἀλλ' ἀξιόλογον συλλογὴν κυπριακῶν ἀγγείων ἐδώρησεν εἰς τὸ Μοῦσεϊον ὁ φιλόρχαιος Κύπριος λόγιος κ. Α. Πιερίδης.

Ὅμοιως ἐπλουτίσθη ἐφέτος τὸ Βυζαντινὸν Μοῦσεϊον δι' ἀγορᾶς ἀξιολόγων εἰκόνων, μεταξὺ τῶν ὁποίων προέχει ἡ εἰκὼν τῆς Θεοτόκου Ὁδηγητρίας, φέρουσα τὴν ὑπογραφὴν τοῦ περιφύμου Κρητὸς ζωγράφου τοῦ 16^{ου} αἰ. Γεωργίου Κλόντζα οὕτω: «τὴνδε γέγραφε Γεωργίου χεῖρ Κλόντζα». Ὡς γνωστὸν ὁ Κλόντζας, ὅστις ἦτο καὶ βιβλιογράφος, (ἔγραψε τὸν ὑπ' ἀριθ. CI VII, 22 ἐλληνικὸν ἱστορημένον κώδικα τῆς Μαρκαντῆς Βιβλιοθήκης, ἐνθα εἰκονίζει καὶ προσωπογραφίαν Βυζαντινῶν Αὐτοκρατόρων, συμπεριληφθεὶς εἰς τὸ νωστὶ ἐκδοθὲν Λεύκιμα τῶν Βυζαντινῶν Αὐτοκρατόρων τοῦ Λάμπρου), ὑπογράφει συνήθως ἐμμέτρως τὰ ἔργα του (ὡς ἐν εἰκόνι τῶν ἁγίων Θεοδώρων τῆς Συλλογῆς τοῦ Βατικανοῦ: Γεωργίου χεῖρ Κλόντζα τὰ δ' ἐγγράφει: | ὁ δὲ λαβὼν μέμνησο κάμοῦ προφρόνως).

Ἔργασιαί στερεώσεως Βυζαντινῶν μνημείων.

Λόγῳ περικοπῆς τοῦ σχετικοῦ κονδυλίου τοῦ Προϋπολογισμοῦ, ἐργασίαι στερεώσεως Βυζαντινῶν μνημείων ἐγένοντο ἐφέτος εἰς λίαν περιωρισμένην κλίμακα. Σπουδαιοτάτῃ ἐξ αὐτῶν εἶναι ἡ γενομένη ἐν τῇ ναφ' τῶν Ἀγίων Ἰάσονος καὶ Σωσιπάτρου ἐν Κερκυρᾷ. Τοῦ ναοῦ τούτου αἱ ἐξωτερικαὶ ἐπιφάνειαι ἀπαλλαγείσαι τοῦ παχέος κονιάματος δι' οὗ ἐκαλύπτοντο παρουσίασαν ὠραίαν ἰσόδομον πλινθοπερίβλητον τοιχοδομίαν, ἐπὶ δὲ τῆς ζωφόρου τῆς μεγάλης κόγχης τοῦ ἱεροῦ ὠραιότατα κεραμοπλαστικά κουφικά κοσμήματα, διατηρούμενα εἰς ἀρίστην κατάστασιν. Τοῦ αὐτοῦ ναοῦ ἡλευθερώθησαν καὶ τὰ πεφραγμένα παράθυρα τοῦ τε ἱεροῦ καὶ τᾶλλα καὶ ἐφωδιάσθησαν δι' ὑαλοστασίων καὶ σιδηρῶν κιγκλίδων Βυζαντινοῦ σχεδίου. Ὅμοιαι κιγκλίδες ἐτέθησαν ἐφέτος καὶ εἰς τὰ παράθυρα τοῦ νάρθηκος τοῦ ἐν Σκριποῦ τῆς Βοιωτίας ναοῦ τῆς Κοιμήσεως, περὶ τῶν ἐργασιῶν στερεώσεως τοῦ ὁποῦ ἐγράψαμεν εἰς τὸν παρελθόντα τόμον τῆς παρούσης ἐπετηρίδος.

Τὰ ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἀθηνῶν ἐκδιδόμενα λεξικά.

Καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐξηκολούθησεν ἡ τύπωσις τοῦ λεξικοῦ τῆς νέας Ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ τῶν ἰδιωμάτων αὐτῆς φθάσασα μέχρι τοῦ 42 τυπογραφικοῦ φύλλου. Οὕτως ἐγγίζει ἡ συμπλήρωσις τοῦ Α' τόμου τοῦ ἔργου, ὅστις ἀποτελούμενος ἀπὸ ὑπερεξήκοντα τυπογραφικά φύλλα, θὰ περιλαμβάνῃ τὰς μέχρι τοῦ ΑΝ, νεοελληνικάς λέξεις. Τοῦ τόμου τούτου, ὅστις θὰ εἶναι ἔτοιμος μετὰ ἔν περιπου ἔτος, θὰ προταχθῶσι προλεγόμενα, βιβλιογραφικοὶ πίνακες, ὡς καὶ πίνακες βραχυγραφιῶν τῶν τοπωνυμίων γραμματικῶν ὄρων καὶ συγγραφῶν.

Καὶ εἰς τὸ Μεσαιωνικὸν δὲ Ἀρχεῖον ἐξηκολούθησεν ἡ ἀποδελτίωσις τῶν ἀπὸ τῆς ἀλώσεως καὶ ἐντεῦθεν συγγραμμάτων, ἀποδελτιωθέντων πλείστων τόμων. Εὐρυνθέντος δὲ τοῦ σκοποῦ τοῦ Ἀρχείου τούτου ἐλήφθησαν κατὰ τὴν ἀποδελτίωσιν ὑπ' ὅσιν οὐχὶ μόνον τὰ κύρια καὶ οἰκογενειακά ὀνόματα καὶ τοπωνύμια, τὰ ἀνδρωνυμικά καὶ ἐθνικά, ἀλλὰ ἐν μέτρῳ τινὶ καὶ ἄλλαι λέξεις, μορφολογικῶς καὶ σημασιολογικῶς ἰδιάζουσαι, ὡς καὶ συντακτικὰ φαινόμενα τῆς γλώσσης ἰδιότροπα. Ἡ ἀποδελτιωτικὴ ἐργασία ἐν τῇ Ἀρχείῳ τοῦτῃ, ὅπερ θὰ παράσχῃ πολὺ τιμὸν ἐπικουρίαν εἰς τὸ Νεοελληνικὸν λεξικόν, θὰ ἐξακολουθήσῃ ἐπὶ τινα ἀκόμῃ ἔτη.

Ῥωμανὸς ὁ Μελωδός.

Ὁ γνωστός ἐκδότης τῆς Ἀγιορειτικῆς βιβλιοθήκης καὶ συγγραφεὺς πλείστων μελετῶν προαγουσῶν τὰς Βυζαντινὰς σπουδὰς, ὁ πρῶην Ἀεοντοπόλεως κύριος Σωφρόνιος Εὐστρατιάδης, ἤρχισεν ἐν Παρισίοις μόνος του τὴν ἐκδοσιν περιοδικοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ῥωμανὸς ὁ Μελωδός». Ἐκ τῶν ἑξ τευχῶν τοῦ α' τόμου, τὰ ὁποῖα μέχρι τοῦδε ἐξεδόθησαν καὶ ἐν οἷς ἐδημοσιεύθησαν ὑπὸ τοῦ ἐκδότου λίαν περισπούδαστοι μελέται, ἱστορικαί, λαογραφικαί, ἀγιολογικαί, γραμματολογικαί, εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ποίησιν καὶ ὁμνογραφίαν ἀναφερόμεναι, κ.τ.λ. καταφαίνεται ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος περιοδικὸν πρόκειται ν' ἀποβῇ ἐν τῶν ἀξιολογωτάτων ἐπιστημονικῶν ὀργάνων τῶν ἐπιδιωκόντων τὴν ἐρευναν τοῦ Βυζαντινοῦ κόσμου. Συγχαίροντες ἐπὶ τῇ ἐκδόσει θερμῶς, εὐχόμεθα πᾶσαν εὐδοκίμησιν εἰς τὰς προσπάθειάς τοῦ ἀκαμάτου ἐκδότου.